

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพ และภูมิปัญญาท้องถิ่น

ฐานข้อมูลกลุ่มอาชีพและภูมิปัญญาท้องถิ่น

ตำบลโพนข้า อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ที่	กลุ่มอาชีพและภูมิปัญญา			ที่อยู่
	ภูมิปัญญาด้าน	ชื่อภูมิปัญญา	เจ้าของภูมิปัญญา	
๑	ด้านหัตถกรรม	๑. ผ้าไหมทอมือ	๑. กลุ่มวิสาหกิจชุมชนปลูกหม่อนเลี้ยงไหม	๖๓ ม. ๖ ต.โพนข้า
			๒. กลุ่มทอผ้าบ้านโนน	๓/๒ ม. ๕ ต.โพนข้า
			๓. กลุ่มทอผ้าไหม	๑๐ ม.๑ ต.โพนข้า
		๒. กระเป๋าลือผ้าไหม	๔. กลุ่มทำกระเป๋าลือผ้าไหม	๕๑ ม.๑ ต.โพนข้า
		๓. การสานตระกร้า	นายกองศรี สอดศรี	๖๕ ม. ๕ ต.โพนข้า
		๔. การถักแพ่งหญ้าคา	นายทองมี หอมจันทร์	๒๒ ม. ๔ ต.โพนข้า
		๕. การทำโคลอยขนาดยักษ์	นายทวี คำผิง	๒๖ ม. ๗ ต.โพนข้า
๒.	ด้านอุตสาหกรรม	๑. ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	กลุ่มอาชีพผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่	บ้านกุดโง้ง ม. ๖ ต.โพนข้า
		๒. เตาประหยัดพลังงาน	กลุ่มอาชีพเตาประหยัดพลังงาน	บ้านกุดโง้งเจริญพัฒนา ม. ๘ ต.โพนข้า
		๓. กระถางรถยนต์	กลุ่มการทำกระถางรถยนต์	บ้านกุดโง้ง ม.๖ ต.โพนข้า
		๔. สังฆภัณฑ์	กลุ่มสังฆภัณฑ์	บ้านกุดโง้งใต้ ม.๗ ต.โพนข้า
		๕. ผักสวนครัว	กลุ่มผักสวนครัวชุมชนบ้านบก	บ้านบก ม.๙ ต.โพนข้า
			กลุ่มผักสวนครัวชุมชนบ้านหนองเหล็ก	บ้านหนองเหล็ก ม.๒ ต.โพนข้า
๓.	ด้านการแพทย์ไทย	๑. ยาสมุนไพรรักษาโค-กระบือ	นายพรม สมมุง	๕๙ ม. ๔ ต.โพนข้า
		๒. การรักษาโรคสุวัด	นางวันทา เพ็งจันทร์	๖๒ ม. ๔ ต.โพนข้า
		๓. ยาสมุนไพรพื้นบ้านต่างๆ	นายบุญมา อร่ามเรือง	๖๒ ม. ๔ ต.โพนข้า
			นายปัญญา สระโสม	๒๓๔ ม. ๖ ต.โพนข้า
		๔. หมอเป่ากระดูก	นายพัน ปัดถา	๓๓ ม. ๙ ต.โพนข้า
๔.	ด้านศิลปกรรม	การเป่าแคน	นายกองศรี สอดศรี	๖๕ ม. ๕ ต.โพนข้า
๕	ด้านอื่นๆ	หมอดูดวงชะตา	นายพยงค์ศักดิ์ สังข์อินทร์	๗๙ ม. ๔ ต.โพนข้า
		พิธีกรรม (หมอสูตร)	นายจันทร์ แวงเพ็ชร	๓๖๗ ม. ๖ ต.โพนข้า
			นายคำหล้า พรหมจันทร์	๑๙๑ ม. ๖ ต.โพนข้า
			นายสมศักดิ์ ลำพูน	ม. ๖ ต.โพนข้า

ด้านหัตถกรรม

ผ้าไหมทอมือ กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลุกหม่อนเลี้ยงไหมตำบลโพนข้า

๑. ชื่อผลงาน/ผลิตภัณฑ์ ผ้าไหมทอมือ ผ้าไหมมัดหมี่ ผ้าขึ้นและผ้าขาวม้า

๒. แหล่งที่มา : ชุมชน/หมู่บ้าน/กลุ่มผู้ผลิต วิสาหกิจชุมชน ปลุกหม่อนเลี้ยงไหมตำบลโพนข้า

ชื่อหมู่บ้าน บ้านกุดโง้ง ตำบล โพนข้า อำเภอ เมืองศรีสะเกษ จังหวัด ศรีสะเกษ

*หมายเลขโทรศัพท์ ๐๖๑-๙๓๔๐๓๐๓ อีเมล (ID)

๓. ประเภท ☒ ผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า ☐ เครื่องจักสาน ☐ เครื่องรัก ☐ เครื่องปั้นดินเผา
☐ เครื่องโลหะ ☐ เครื่องไม้ ☐ เครื่องหนัง ☐ เครื่องประดับ
☐ งานศิลปกรรมพื้นบ้าน ☐ ผลิตภัณฑ์อย่างอื่น

๔. ความเป็นมา(ภูมิหลัง/ความเชื่อ)/อัตลักษณ์(ที่โดดเด่น)/ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มีในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนนั้น ๆ

ภูมิปัญญาการทอผ้าไหมเป็นภูมิปัญญาที่สืบทอดกันมาเป็นเวลายาวนาน มีความหลากหลายทั้งรูปแบบ สีลวดลายแตกต่างกันไปตามความเชื่อ ประเพณีวัฒนธรรมในพื้นที่นั้น

กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลุกหม่อนเลี้ยงไหมตำบลโพนข้า ได้รวมตัวกันจัดทำขึ้นโดยส่วนใหญ่จะใช้เวลาว่างที่เสร็จจากงานหลัก คือทำไร่ทำนา มารวมตัวกันเพื่อปลุกหม่อนเลี้ยงไหม ทอผ้า เพื่อจำหน่าย เป็นการสร้างรายได้ให้แก่ ครอบครัวและชุมชน

๕. กรรมวิธีการผลิตที่แสดงถึงภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ต้องอาศัยทักษะเชิงช่างที่มีความชำนาญ และการพัฒนาสร้างสรรค์ และปรับปรุงยุค บรยายกรรมวิธีการผลิต

- ๑.๑ การปลุกหม่อน สมาชิกภายในกลุ่ม จะจัดเตรียมพื้นที่สำหรับการปลุกหม่อน ในพื้นที่ของตนเอง
- ๑.๒ การเลี้ยงไหม สมาชิกภายในกลุ่มจะเลี้ยงไหมในโรงเรือนที่จัดเตรียมไว้ภายในบ้านตนเอง
- ๑.๓ การสาวไหม เส้นไหมที่ได้จะมีความหลากหลาย และจะนำไปใช้ตามความต้องการของผู้ทอผ้า
- ๑.๔ การทอผ้า ทอมือขึ้นเป็นผ้าไหมรูปแบบต่างๆ เช่น ผ้าไหมทางกระรอก ผ้าไหมลายลูกแก้ว ผ้าถุงมัดหมี่ ผ้าขึ้นและผ้าขาวม้า ซึ่งช่วงทอผ้าแต่ละคนจะมีฝีมือแตกต่างกันไป ทำให้ได้ผ้าที่มีสีสัน ความคมชัด ความละเอียดของลวดลายแตกต่างกันไปด้วย

๖. ประโยชน์ใช้สอย (✓) ในชีวิตประจำวัน (✓) ในชนบประเพณี (✓) ในพิธีกรรม

๗. การสร้างงานและรายได้

๗.๑ มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาธิตและจำหน่ายในโอกาสต่าง ๆ

() ไม่มี (✓) มี สาธิตวิธีการผลิตและขายสินค้าในงานต่างๆ

๗.๒ การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

() ไม่มี (✓) มี จำนวน ๒๐,๐๐๐ - ๔๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๘. ชื่อ - สกุล ผู้ผลิต (บุคคล/กลุ่มบุคคล).....กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลุกหม่อนเลี้ยงไหมตำบลโพนข้าว
 ชื่อและที่อยู่ของร้านจำหน่าย.....๖๓ หมู่ ๖ บ้านกุดโจ่ง ตำบลโพนข้าว อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
 *หมายเลขโทรศัพท์.....๐๖๑-๙๓๔๐๓๐๓ ไอดีไลน์(ID).....

๙. ภาพประกอบ(แนบเพิ่มเติมได้)

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน ปลุกหม่อนเลี้ยงไหม บ้านกุดโจ่ง หมู่ที่ ๖
ตำบลโพนข่า อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มวิสาหกิจชุมชน กระเป๋า ของชำร่วย บ้านกุดโง้ง หมู่ที่ ๖
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
ฝึกอบรมกลุ่มอาชีพทอผ้าไหม องค์การบริหารส่วนตำบลโพนข้า
ตำบลโพนข้า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ผ้าไหมทอมือ กลุ่มทอผ้าบ้านโนน

๑. ชื่อผลงาน/ผลิตภัณฑ์ ผ้าไหมทอมือ ผ้าไหมมัดหมี่

๒. แหล่งที่มา : ชุมชน/หมู่บ้าน/กลุ่มผู้ผลิต กลุ่มทอผ้าบ้านโนน ชื่อหมู่บ้าน บ้านโนน

ตำบล โพนข่า อำเภอ เมืองศรีสะเกษ จังหวัด ศรีสะเกษ

*หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๑-๐๗๖๐๙๔๙ ไอดีไลน์(ID)

๓. ประเภท ☒ ผ้าและผลิตภัณฑ์จากผ้า ☐ เครื่องจักสาน ☐ เครื่องรัก ☐ เครื่องปั้นดินเผา
☐ เครื่องโลหะ ☐ เครื่องไม้ ☐ เครื่องหนัง ☐ เครื่องประดับ
☐ งานศิลปกรรมพื้นบ้าน ☐ ผลิตภัณฑ์อย่างอื่น

๔. ความเป็นมา(ภูมิหลัง/ความเชื่อ)/อัตลักษณ์(ที่โดดเด่น)/ความสำคัญและคุณค่าทางสังคมและทางจิตใจที่มี
ในวิถีการดำเนินชีวิตของชุมชนนั้น ๆ

การทอผ้าเป็นหัตถกรรมพื้นบ้าน และเป็นภูมิปัญญาที่น่าภาคภูมิใจที่ถือเป็นหัวใจของสตรี ที่จะใช้
เวลาหลังจากฤดูเก็บเกี่ยวมาทอผ้าสำหรับใช้ในครอบครัว หรือในประเพณีต่างๆ รับผิดชอบต่อธรรมเนียมชาติดูแล
ข้างมาใช้เป็นศิลปะในการทอผ้าลายต่างๆ

กลุ่มทอผ้าบ้านโนน ตำบลโพนข่า เป็นกลุ่มทอผ้าที่รวมกลุ่มกันจัดตั้งขึ้น เมื่อว่างจากงานหลักมาใช้
เวลาว่างเพื่อหารายได้เพิ่มเติมหลังจากฤดูเก็บเกี่ยว

๕. กรรมวิธีการผลิตที่แสดงถึงภูมิปัญญาดั้งเดิมที่ต้องอาศัยทักษะเชิงช่างที่มีความชำนาญ และการพัฒนา
สร้างสรรค์ และปรับปรุงยุค บรยายกรรมวิธีการผลิต

๑.๑ การปลูกหม่อนเลี้ยงไหม การเลี้ยงไหมยังไม่เพียงพอสำหรับการผลิตทางกลุ่มทอผ้าบ้านโนนจึง
ต้องใช้เส้นไหมจากโรงงานด้วย

๑.๒ การสาวไหม เส้นไหมที่ได้จะมีความหลากหลาย และจะนำไปใช้ตามความต้องการของผู้ทอผ้า

๑.๓ การทอผ้า ทอมือขึ้นเป็นผ้าไหมรูปแบบต่างๆ เช่น ผ้าไหมหางกระรอก ผ้าไหมลายลูกแก้ว ผ้าถุง
มัดหมี่ ผ้าซิ่นและผ้าขาวม้า ซึ่งช่างทอผ้าแต่ละคนจะมีฝีมือแตกต่างกันไป ทำให้ได้ผ้าที่มีสีสัน ความคมชัด
ความละเอียดของลวดลายแตกต่างกันไปด้วย

๖. ประโยชน์ใช้สอย (✓) ในชีวิตประจำวัน (✓) ในชนบประเพณี () ในพิธีกรรม

๗. การสร้างงานและรายได้

๗.๑ มีความสามารถในการผลิตเชิงปริมาณ พร้อมแสดง สาคิตและจำหน่ายในโอกาสต่าง ๆ

() ไม่มี (✓) มี จัดแสดงสินค้าที่งานทุ่งผ้าไทยใส่บาตร ทำความดีวิถีพอเพียง
ที่เกาะหวายนัวคำ

๗.๒ การสร้างงานและรายได้ (ต่อครอบครัว/ชุมชน)

() ไม่มี () มี จำนวน ๒๐,๐๐๐ บาท/เดือน

๘. ชื่อ - สกุล ผู้ผลิต (บุคคล/กลุ่มบุคคล).....กลุ่มทอผ้าบ้านโนน.....
ชื่อและที่อยู่ของร้านจำหน่าย.....๓/๒ หมู่ ๕ ตำบลโพนขาว อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ.....
*หมายเลขโทรศัพท์.....๐๘๑-๐๗๖๐๙๔๙.....ไอดีไลน์(ID).....

๙. ภาพประกอบ(แนบเพิ่มเติมได้)

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโนน หมู่ที่ ๕
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโพนข่า หมู่ที่ ๑
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มทอผ้าไหม บ้านโพนข่า หมู่ที่ ๑
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มอาชีพ กลุ่มทำกระเป๋าถือผ้าไหม บ้านโพนข่า หมู่ที่ ๑
ตำบลโพนข่า อำเภอมือเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

การสานตะกร้า

๑. ประเภท/สาขา งานฝีมือ การจักสาน

๒. ชื่อ - สกุล นายกองศรี สอดศรี อายุ ๗๑ ปี เกิดวันที่ ๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ภาษา อีสาน

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ บ้าน โนน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

หมายเลขโทรศัพท์ -

๔. ประกอบอาชีพ ทำนา

๕. สถานที่ บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ บ้าน โนน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๖. ภูมิหลัง

ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ

๗. ความคาดหวัง

ต้องการถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ สืบทอดภูมิปัญญา

การฉกัแผงหญ้าคา

๑. ประเภท/สาขา งานฝีมื้อ การจักสาน ฉกัแผงหญ้าคา

๒. ชื้อ - สกุล นายทองมื หอมจันทร์ อายุ - ปี เกิดวันทึ - เดือน - พ.ศ. -

สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ภาษา อีสาน

๓. ทื้อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขทึ ๒๒ หมู่ทึ ๔ บ้าน ขนวน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัตรัสสะเกษ

หมายเลขโทรศัพทึ -

๔. ประกอบอาชีพ ทำนา

๕. สถานที่ บ้านเลขทึ ๒๒ หมู่ทึ ๔ บ้าน ขนวน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัตรัสสะเกษ

๖. ภูมิหลัง

ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ ทำเป็นอาชีพเสริม เพิ่มรายได้ให้แก่ครอบครัวและเป็นการใช้เวลาว่างให้เกิดประโยชน์หลังฤดูเก็บเกี่ยวผลผลิตการเกษตร

๗. รายละเอียดภูมิปัญญา

สามารถหาวัตถุดิบได้ตามพื้นที่ เช่น ไม้ไผ่ หญ้าคา เป็นการทำแบบพอคพียงโดยไมใช้ปัจจจัย

การทำโคมลอยขนาดยักษ์

๑. ประเภท/สาขา งานฝีมือ การทำโคมลอยขนาดยักษ์

๒. ชื่อ - สกุล นายทวี คำผิง(ใบ้) อายุ ๖๒ ปี เกิดวันที่ - เดือน - พ.ศ. ๒๕๘๙

สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ภาษา อีสาน

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๗ บ้าน กุดโง้ง ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

หมายเลขโทรศัพท์ -

๔. ประกอบอาชีพ ทำนา

๕. สถานที่ บ้านเลขที่ ๒๖ หมู่ที่ ๗ บ้าน กุดโง้ง ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๖. ภูมิหลัง

นายทวี คำผิง เป็นผู้พิการมาแต่กำเนิดพูดไม่ได้ แต่มีความสนใจในการจักสาน เช่น กระติบข้าว หวดนึ่งข้าว ตะกร้า งานไม้ไผ่เกือบทุกชนิด ซึ่งได้รับการถ่ายทอดมาจากบิดาและญาติ ด้วยเป็นคนชอบคิดและปฏิบัติ จึงเรียนรู้ที่จะผลิตโคมขนาดใหญ่ขึ้นบนฟ้าลอยได้ ๓-๕ วัน

๗. อุปกรณ์

- กระดาษ
- กาว
- กรรไกร/มีด

ด้านอุตสาหกรรม

ผลิตภัณฑ์จากไม้ไผ่ กลุ่มอาชีพบ้านกุดโง้ง หมู่ที่ ๖ ต.โพนข่า อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

ด้านอุตสาหกรรม

กลุ่มอาชีพเตาประหยัดพลังงาน บ้านกุโจ้งเจริญพัฒนา ม.๘ ต.โพนข้า อ.เมือง จ.ศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ

กลุ่มอาชีพ กลุ่มเตาประหยัดพลังงาน บ้านเจริญพัฒนา หมู่ที่ ๘
ตำบลโพนข้า อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

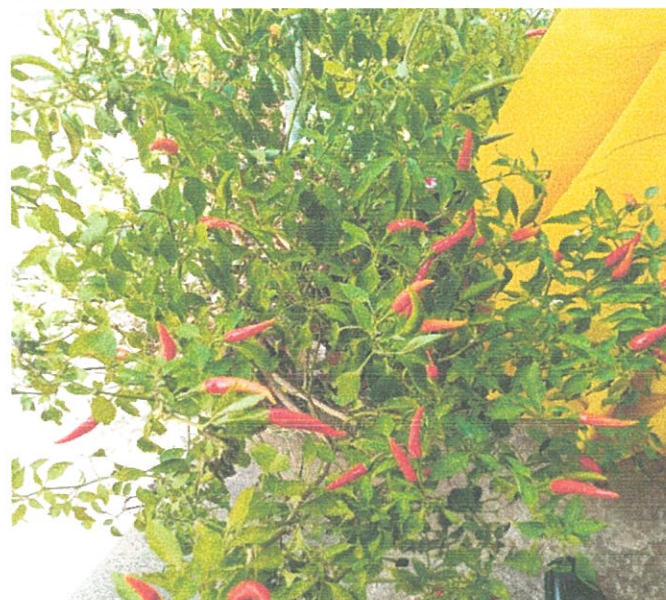
กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มอาชีพ กลุ่มการทำกระถางรถยนต์ บ้านกุดโง้ง หมู่ที่ ๖
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
กลุ่มอาชีพ กลุ่มสังฆภัณฑ์บ้านกุดโจ่งใต้ หมู่ที่ ๗
ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

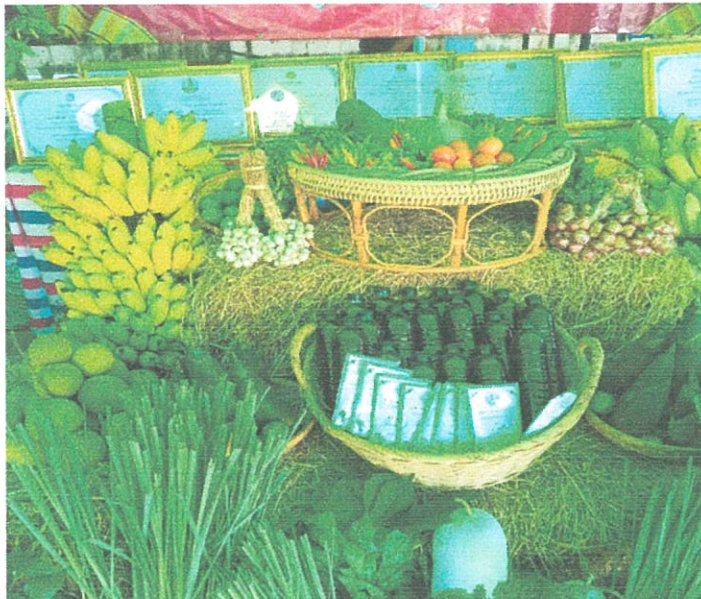

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
 กลุ่มอาชีพ กลุ่มผักสวนครัวชุมชนบ้านบก หมู่ที่ ๙
 ตำบลโพนขา อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ

กิจกรรมส่งเสริมอาชีพ
 กลุ่มอาชีพ กลุ่มผักสวนครัวชุมชนบ้านหนองเหล็ก หมู่ที่ ๒
 ตำบลโพนข้า อำเภอมือง จังหวัดศรีสะเกษ

ด้านการแพทย์ไทย

ยาสมุนไพรรักษา โควิด-19

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สาขา หมอชาวบ้าน (ยาสมุนไพรรักษา โควิด-19)

๑. ประเภท/สาขา หมอชาวบ้าน (ยาสมุนไพรรักษา โควิด-19)
๒. ชื่อ - นามสกุล นายพรหม สมบูรณ์ อายุ ๖๕ ปี เกิดวันที่ ๑ เดือน พ.ค. พ.ศ. ๒๕๒๗
สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ ไทย ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๕๕ หมู่ที่ ๕ บ้านขนาบ ตำบลโพธิ์นา
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ -
๔. ประกอบอาชีพ ทำนา
๕. สถานที่ทำงาน ๕๕ หมู่ที่ ๕ บ้านขนาบ ตำบลโพธิ์นา อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐
๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)
ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เหตุผลที่สนใจศึกษา เนื่องจากในอดีตนั่นไม่ค่อยมียา
แผนปัจจุบันรักษาเหมือนปัจจุบัน สัตว์เป็นเครื่องจักรสำคัญในการส่งเสริมอาชีพ รายได้ใน
สมัยก่อน จึงศึกษาเพื่อรักษาตัวเลี้ยงของคนและเพื่อนบ้านด้วย
๗. ความสามารถ/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา
วินิจฉัยอาการป่วยจริงจะสังเกตอาการสัตว์ที่ป่วยและวิธีการรักษาจะใช้ยาสมุนไพรในพื้นที่แล้ว
นำมามาเป็นยากินหรือทาแล้วแค่ชนิดของโรคสัตว์ ส่วนการรักษาเป็นการดูแลสุขภาพตาม

ด้านการแพทย์ไทย

การรักษาโรคสุวัด

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สาขา หมอชาวบ้าน (รักษาโรคสุวัด)

๑. ประเภท/สาขา หมอชาวบ้าน (รักษาโรคสุวัด)
๒. ชื่อ - นามสกุล นางวันทา เท่งจันทร์ อายุ ๖๗ ปี เกิดวันที่ ๑๑ เดือนเม.ย. พ.ศ. ๒๕๔๔
สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ ไทย ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๖๒ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนข้า
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ -
๔. ประกอบอาชีพ ทำนา
๕. สถานที่ทำงาน ๖๒ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนข้า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐
๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)
ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เหตุผลที่สนใจศึกษา เนื่องจากในอดีตนั้นไม่ค่อยมียา
แผนปัจจุบันรักษาเหมือนปัจจุบัน
๗. ความสามารถ/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา
วินิจฉัยอาการป่วยคือดูให้แน่ใจว่าเป็นโรคนี้แน่นอน ดูอาการแล้วจะเริ่มรักษาโดยการใช้น้ำมันดี
กลาเปา โดยไม่ต้องกินยาและทายาใดๆ ทั้งสิ้นส่วนค่าใช้จ่ายในการรักษาไม่มี จะใช้เฉพาะ
หมากกินเท่านั้น คือ กินหมากแล้วพ่นน้ำหมากใส่จนหาย ถ้าผู้ป่วยหายแล้วคนไวยก็จะจ่ายค่า
รักษาตามกำลังศรัทธา

ด้านการแพทย์ไทย

ยาสมุนไพรพื้นบ้านต่าง ๆ

ภูมิปัญญาชาวบ้าน
สาขา หมอชาวบ้าน (ยาสมุนไพร)

๑. ประเภท/สาขา หมอชาวบ้าน (ยาสมุนไพร)
๒. ชื่อ - นามสกุล นายบุญมา อร่ามเรือง อายุ ๖๗ ปี เกิดวันที่ ๑๑ เดือนเม.ย. พ.ศ. ๒๔๘๔
สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ ไทย ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๖๒ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนง่า
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ -
๔. ประกอบอาชีพ ทำนา
๕. สถานที่ทำงาน ๖๒ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนง่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐
๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)
ได้รับการถ่ายทอดจากบรรพบุรุษ เหตุผลที่สนใจศึกษา เนื่องจากในอดีตนั้นไม่ค่อยมียา
แผนปัจจุบันรักษาเหมือนปัจจุบัน
๗. ความสามารถ / องค์ความรู้ของภูมิปัญญา
วินิจฉัยอาการป่วยคือดูให้แน่ใจว่าเป็นโรคนี้แน่นอน ดูอาการแล้วจะเริ่มรักษาโดยการใช้น้ำมันดี
คาถาเป่า โดยไม่ต้องกินยาและทายาใดๆ ทั้งสิ้นส่วนค่าใช้จ่ายในการรักษาไม่มี จะใช้เฉพาะ
หมากกินเท่านั้น คือ กินหมากแล้วพ่นน้ำหมากใส่จนหาย ถ้าผู้ป่วยหายแล้วคนป่วยก็จะจ่ายค่า
รักษาดมกำลังศรัทธา

ด้านศิลปกรรม

การเป่าแคน

๑. ประเภท/สาขา งานฝีมือ การเป่าแคน

๒. ชื่อ - สกุล นายกองศรี สอดศรี อายุ ๗๑ ปี เกิดวันที่ ๒ เดือน มกราคม พ.ศ. ๒๕๔๐

สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ภาษา อีสาน

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ บ้านโนน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

หมายเลขโทรศัพท์ -

๔. ประกอบอาชีพ ทำนา

๕. สถานที่ บ้านเลขที่ ๖๕ หมู่ที่ ๕ บ้านโนน ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๖. ภูมิหลัง

มีความสนใจในการเป่าแคนเนื่องจากว่างงาน เลยเรียนรู้จากพ่อแม่ในหมู่บ้านที่เป่าเป็นอยู่แล้ว และฝึกฝนตนเองมาเรื่อย ๆ จนเกิดความชำนาญ

๗. ความคาดหวัง

ต้องการถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้ สืบทอดภูมิปัญญา

ด้านการแพทย์ไทย

ยาสมุนไพรพื้นบ้านต่าง ๆ

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สาขา หมอชาวบ้าน

๑. ประเภท/สาขา หมอชาวบ้าน (ยาสมุนไพรพื้นบ้าน)
๒. ชื่อ - นามสกุล นายปัญญา สระโสม อายุ ๗๒ ปี เกิดวันที่ ๑ เดือน ก.ค. พ.ศ. ๒๔๗๖
สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ คนไทยอีสาน ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๒๑๔ หมู่ที่ ๖ บ้านกุดโง้ง ตำบลโพนข่า
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘-๑๕๔๕-๑๑๕๑
๔. ประกอบอาชีพ ทำนา
๕. สถานที่ทำงาน ๒๑๔ หมู่ที่ ๖ บ้านกุดโง้ง ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐
๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)
ได้รับการอบรมจากอนามัยหมอพื้นบ้าน ของตำบลอื่น เหตุผลที่สนใจศึกษาด้านยาสมุนไพร
เพื่อจะได้มีวิชาคิดตัวค้ำอันอาชีพ และได้รับยาอาการเจ็บไข้ให้กับชาวบ้านในชุมชน รวมทั้ง
ได้ถ่ายทอดให้คนรุ่นหลังได้เรียนรู้สืบไป
๗. ความสามารถ/องค์ความรู้ของภูมิปัญญา
โดยการทราบอาการเจ็บป่วยและวินิจฉัยโรคตามอาการ
๘. ผลงาน ได้มีการแนะนำให้ความรู้และฝึกอบรมให้ความรู้กับชาวบ้านได้นำไปใช้พัฒนาสืบ
ต่อไป
๙. ความคาดหวัง ต้องการจัดตั้งศูนย์สมุนไพรพื้นบ้านในหมู่บ้าน/ชุมชน

ด้านการแพทย์ไทย

หมอเป่ากระดูก

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สาขา หมอเป่ากระดูกหัก

๑. ประเภท/สาขา หมอเป่ากระดูกหัก

๒. ชื่อ - นามสกุล นายพัน ปัดดา อายุ ๗๔ ปี เกิดวันที่ - เดือน - พ.ศ. ๒๕๖๖

สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ คนไทยอีสาน ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน

๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๓๓ หมู่ที่ ๕ บ้านบก ตำบลโพนงำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐

๔. ประกอบอาชีพ ทำนา

๕. สถานที่ทำงาน ๓๓ หมู่ที่ ๕ บ้านบก ตำบลโพนงำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐

๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)

ได้รับการถ่ายทอดจากอาจารย์เขมรที่อำเภอขุนหาญ ด้วยความอยากรู้อยากทดลองและอยาก
มีวิชาความรู้ติดตัวซึ่งสามารถใช้ในชีวิตประจำวันด้านการรักษาเกี่ยวกับกระดูกได้

๗. ความสามารถ / องค์ความรู้ของภูมิปัญญา

เกิดจาก การวินิจฉัยดูอาการว่ากระดูกหักจริงหรือไม่ เมื่อรู้ว่ากระดูกหักจริงก็รักษาโดยวิธีการ
เป่า หรือดึงกระดูกให้เข้าที่ที่มีการเข้าเฝือกไว้ได้โดยนำมาเถลาให้เล็กเรียวขนาดก

๘. วัสดุอุปกรณ์ที่ใช้/ แหล่งที่มาของอุปกรณ์

- ขันดอกไม้ ๕ คู่	- เทียน ๕ คู่
- เกล็ดขาว ๑ ขวด	- แพร ๑ ผืน
- ไม้ไผ่พร้อมด้ายเพื่อถักเฝือก	- น้ำมันงาขาว

ด้านอื่น ๆ

หมอดูดวงชะตา

ภูมิปัญญาชาวบ้าน

สาขา โหราศาสตร์ (หมอดูดวงชะตา)

๑. ประเภท/สาขา โหราศาสตร์ (หมอดูดวงชะตา)
๒. ชื่อ - นามสกุล นายพวงศักดิ์ สังข์อินทร์ อายุ ๗๑ ปี เกิดวันที่ ๑ เดือน ก.ย. พ.ศ. ๒๔๘๐
สัญชาติ ไทย เชื้อชาติ ไทย ชาติพันธุ์ คนไทย-ลาว ภาษาที่ใช้ ภาษาอีสาน
๓. ที่อยู่ปัจจุบัน (สามารถติดต่อได้) บ้านเลขที่ ๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนจำ
อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐ หมายเลขโทรศัพท์ -
๔. ประกอบอาชีพ ทำนา
๕. สถานที่ทำงาน ๗๘ หมู่ที่ ๔ บ้านขนวน ตำบลโพนจำ อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ
รหัสไปรษณีย์ ๓๓๐๐๐
๖. ภูมิหลัง (ได้รับการถ่ายทอดความรู้จากใคร/เหตุผลที่สนใจศึกษา)
ได้รับการถ่ายทอดจากตำรา จากการศึกษาหาความรู้ทางโหราศาสตร์ เหตุผลที่สนใจศึกษา
เพราะอยากจะทำให้ผู้ที่มีความเชื่อทางการดูโชคชะตาได้ทราบเหตุร้าย ลางร้ายที่จะเกิดขึ้นและ
หาวิธีหลีกเลี่ยงหรือป้องกันสะเดาะเคราะห์ล่วงหน้าได้ ซึ่งเป็นความเชื่อเฉพาะบุคคล
๗. ความสามารถ / องค์ความรู้ของภูมิปัญญา
ผู้ที่สนใจด้านดวงชะตาต้องทราบวัน เดือน ปี เกิดของตัวเอง ซึ่งหมอดูจะใช้ตัวเลข วัน
เดือน ปี เกิด มาบวก ลบ คูณ หาร แล้วทำนายทายทักไปตามตัวเลขที่ได้

พิธีกรรม (หมอสูตร)

๑. ชื่อ (ผู้ปฏิบัติ/เจ้าของภูมิปัญญา)

ชื่อ นาย จันทร นามสกุล แพ่งเพ็ชร อายุ ๗๓ ปี
ที่อยู่เลขที่ ๓๖๗ หมู่ ๖ ชื่อหมู่บ้าน บ้านกุดโง้ง ตำบล โพนข่า
อำเภอ เมือง จังหวัด ศรีสะเกษ
*หมายเลขโทรศัพท์ ไลน์(ID)

๒. ประเภทมรดกภูมิปัญญา

- ☐ หมอพรหมณ์
☒ หมอสูตร (หมอสู่วัณ)

๓. ประวัติข้อมูลภูมิปัญญา/ความเชื่อในพิธีการทำบายศรีสู่ขวัญ

พิธีบายศรีสู่ขวัญบางครั้งก็เรียก พิธีบายศรี พิธีสู่ขวัญ พิธีทำขวัญ พิธีรับขวัญ เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของคนไทยและคนไทยทางภาคอีสาน ทั้งในมูลเหตุแห่งดีและไม่ดี ชาวอีสาน ถือประเพณีนี้เป็นการเรียกขวัญ ให้อยู่อยู่กับตัว พิธีสู่ขวัญนี้เป็นการแสดงความชื่นชมยินดี และเป็นการปลอบใจให้เจ้าของขวัญจากคณะญาติมิตร บุคคลทั่วไปผู้ที่ได้ดื่มโชค หรือผู้หลักผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมาเยี่ยมเราก็มีความยินดีเกิดความปีติดีใจและเป็นกำลังใจให้แก่นั่นและกัน

๔. ชื่อเรียกพิธีกรรม

..... พิธีบายศรีสู่ขวัญ (งานแต่ง)

๕. ขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรม

๑. เจ้าภาพติดต่อ หมอสูตร ให้กำหนดฤกษ์ วัน เวลา ในการทำพิธี
๒. เจ้าภาพจัดทำพานบายศรีสู่ขวัญ ตามที่หมอสูตร กำหนดให้
๓. หมอสูตรทำพิธีที่บ้านเจ้าภาพโดยกล่าวคำสวดอวยพร
๔. หมอสูตรขวัญผูกข้อต่อแขน ด้วยฝ้ายสีขาวในพานพิธี

๖. การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ (ซึมซับไว้กับตนเอง หรือ เผยความรู้ให้แก่องค์กร)

ถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ ที่ให้ความสนใจใฝ่เรียนรู้ในศาสตร์นี้

๗. พิกัด(พื้นที่ปฏิบัติ)

ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

๘. ภาพประกอบ(แนบเพิ่มเติมได้)

พิธีกรรม (หมอสวด)

๑. ชื่อ (ผู้ปฏิบัติ/เจ้าของภูมิปัญญา)

ชื่อ นาย คำหล้า นามสกุล พรหมจันทร์ อายุ ๒๙ ปี
ที่อยู่เลขที่ ๑๙๑ หมู่ ๖ ชื่อหมู่บ้าน บ้านกุดโง้ง ตำบล โพนข่า
อำเภอ เมือง จังหวัด ศรีสะเกษ
*หมายเลขโทรศัพท์ ๐๘๔-๗๙๒๙๖๙๔ ไอดีไลน์(ID)

๒. ประเภทมรดกภูมิปัญญา

- ☐ หมอพรหมณ์
☒ หมอสวด (หมอสู่วัณ)

๓. ประวัติข้อมูลภูมิปัญญา/ความเชื่อในพิธีการทำบายศรีสู่วัณ

พิธีบายศรีสู่วัณบางครั้งก็เรียก พิธีบายศรี พิธีสู่วัณ พิธีทำวัณ พิธีรับวัณ เป็นประเพณีอย่างหนึ่งของคนไทยและคนไทยทางภาคอีสาน ทั้งในมูลเหตุแห่งดีและไม่ดี ชาวอีสาน ถือประเพณีนี้เป็นการเรียกขวัญ ให้มาอยู่กับตัว พิธีสู่วัณนี้เป็นการแสดงความชื่นชมยินดี และเป็นการปลอบใจให้เจ้าของขวัญจากคณะญาติมิตร บุคคลทั่วไปผู้ที่ได้ดื่มโชค หรือผู้หลักผู้ใหญ่ที่เคารพนับถือมาเยี่ยมเราก็มีความยินดีเกิดความปิติดีใจและเป็นกำลังใจให้แก่นั่นและกัน

๔. ชื่อเรียกพิธีกรรม

..... พิธีบายศรีสู่วัณ (ขึ้นบ้านใหม่)

๕. ขั้นตอนในการประกอบพิธีกรรม

๑. เจ้าภาพติดต่อ หมอสวด ให้กำหนดฤกษ์ วัน เวลา ในการทำพิธี
๒. เจ้าภาพจัดทำพานบายศรีสู่วัณ ตามที่หมอสวด กำหนดให้
๓. หมอสวดทำพิธีที่บ้านเจ้าภาพโดยกล่าวคำสวดอวยพร
๔. หมอสวดขวัญผูกข้อต่อแขน ด้วยฝ้ายสีขาวในพานพิธี

๖. การถ่ายทอดความรู้และการใช้ประโยชน์ (ซึมซับไว้กับตนเอง หรือ เผยความรู้ให้แก่องค์กร)

ถ่ายทอดให้ลูกศิษย์ ที่ให้ความสนใจใฝ่เรียนรู้ในศาสตร์นี้

๗. พิกัด(พื้นที่ปฏิบัติ)

ตำบลโพนข่า อำเภอเมือง จังหวัดศรีสะเกษ

